

05/09/2022

פוליסות מנהלים לדורותיהן

אביבית בן ציון – סמנכ"ל, מנהלת מטה מקצועי

כלכל
ביטוח ופיננסים

כלכל College

אכלכל
ביטוח ופיננסים

מה נלמד?

- ✓ מבט על ביטוחי מנהלים
- ✓ התפתחות ביטוחי מנהלים לאורך השנים
- ✓ דמי ניהול
- ✓ מקדם קצבה

אז בואו נתחיל.....

מבט על תחום ביטוח חיים

ביטוח מנהלים

ייעוד: חיסכון לגיל פרישה ומתן כיסויים א.כ.ע. וביטוח למקרה מוות
מי יכול להצטרף: שכיר
מרכיבי הפוליסה: חיסכון, כיסוי ביטוחי

פיצויים

כיסויים נוספים

- על חשבון עובד / מעביד בהתאם להסכם

- על חשבון המעביד
- נגזרת שכר (ברוטו)
- ניתן למשיכה ח"פ לאחר שחרור הפוליסה למבוטח
- ניתן ליעד לקצבה

תגמולי עובד

- על חשבון העובד
- נגזרת שכר (ברוטו)
- מיועד לגיל פרישה
- מ-2008 לקצבה בלבד

תגמולי מעביד

- על חשבון המעביד
- נגזרת שכר (ברוטו)
- מיועד לגיל פרישה
- מ-2008 לקצבה בלבד

ביטוח מנהלים – רכיבים

רכיב התגמולים

כספים אלו מופקדים למוצר הפנסיוני על ידי העובד והמעביד
כספי התגמולים יכולים לשמש גם להבטחת הזכויות של הכיסויים הביטוחיים.

רכיב פיצויים

מטרת כספי הפיצויים היא לתת למבוטח ביטחון כלכלי גם בעת סיום עבודה (פיצוי על אובדן מקור ההכנסה)
הפיצויים ניתנים למשיכה עם פיטוריו של העובד אך יש אפשרות להשאיר אותם בחיסכון לקבלת קצבה בגיל הפרישה.
כספים אלו מופקדים לחיסכון הפנסיוני על ידי המעביד בלבד.

רכיב א.כ.ע.

משולם בנוסף לרכיב התגמולים על ידי המעסיק או מתוך התגמולים

עד 31.12.1990

פוליסות מבטיחות תשואה (מגובה באג"ח ממשלתיות)

31.12.2003 – 01.01.1991

פוליסות משתתפות ברווחים

קלאסיות
עדיף/מיטב

מ 1.1.2004

פוליסות מסלוליות (מסלולי ההשקעה ניתנים לשינוי)

קלאסיות
עדיף/מיטב

פרופיל

2022

החל מ-2016 בפוליסות שהופקו משנת 1992 קיימת למבוטח האפשרות לבחור מסלול תלוי גיל במסלול זה ככל שגיל המבוטח עולה – הסיכון פוחת

סוגי תוכניות ביטוח

קלאסיות - מעורב

- סכום ביטוח קבוע
- פרמיה קבועה לאורך כל תקופת הביטוח צמודה למדד מחירים לצרכן
- אין הפרדה בין ריסק לחסכון
- לא ניתן להגדיל סכום ביטוח או שכר
- במקרה של הגדלת שכר נדרש לפתוח פוליסה חדשה . במקרה של הקטנת שכר, יוקטן סכום הביטוח
- סכום הביטוח ישולם במקרה פטירה למוטבים למקרה פטירה, או בתום התקופה למוטבים למקרה חיים
- הפוליסה בבסיסה הונית, בעקבות תיקון 3 כספים מינואר 2008 הינם קצבתיים
- תום תקופת הביטוח היה לרוב לגיל 65
- חישוב ערכי פדיון ברמה חודשית

סוגי תוכניות ביטוח

קלאסיות - גמלא

- סכום גמלה קבוע
- פרמיה קבועה צמודה למדד מחירים לצרכן
- גמלה ב' כוללת ריסק וחסכון ללא אפשרות הפרדה ביניהם
- סוגי הגמלא:
 - גמלה א' - חסכון בלבד - פרמיה שוטפת
 - גמלה ג' - חסכון בלבד - פרמיה חד פעמית
 - גמלה ד' - חסכון בלבד - פרמיה חד פעמית - תשלום גמלה חודשית מיידי
 - גמלה ב' - במקרה פטירת המבוטח לפני התחלת תשלום הגמלה ישולם למוטב 75 גמלאות או ערך הפדיון - הגבוה מביניהם
- לא ניתן להגדיל את סכום הגמלה
- במקרה של הגדלת שכר נדרש לפתוח פוליסה חדשה . במקרה של הקטנת שכר, יוקטן סכום הביטוח.
- חישוב ערכי פדיון ברמה חודשית
- תום תקופת הביטוח הינו לרוב לגיל 65

סוגי תוכניות ביטוח

עדיף/מיטב

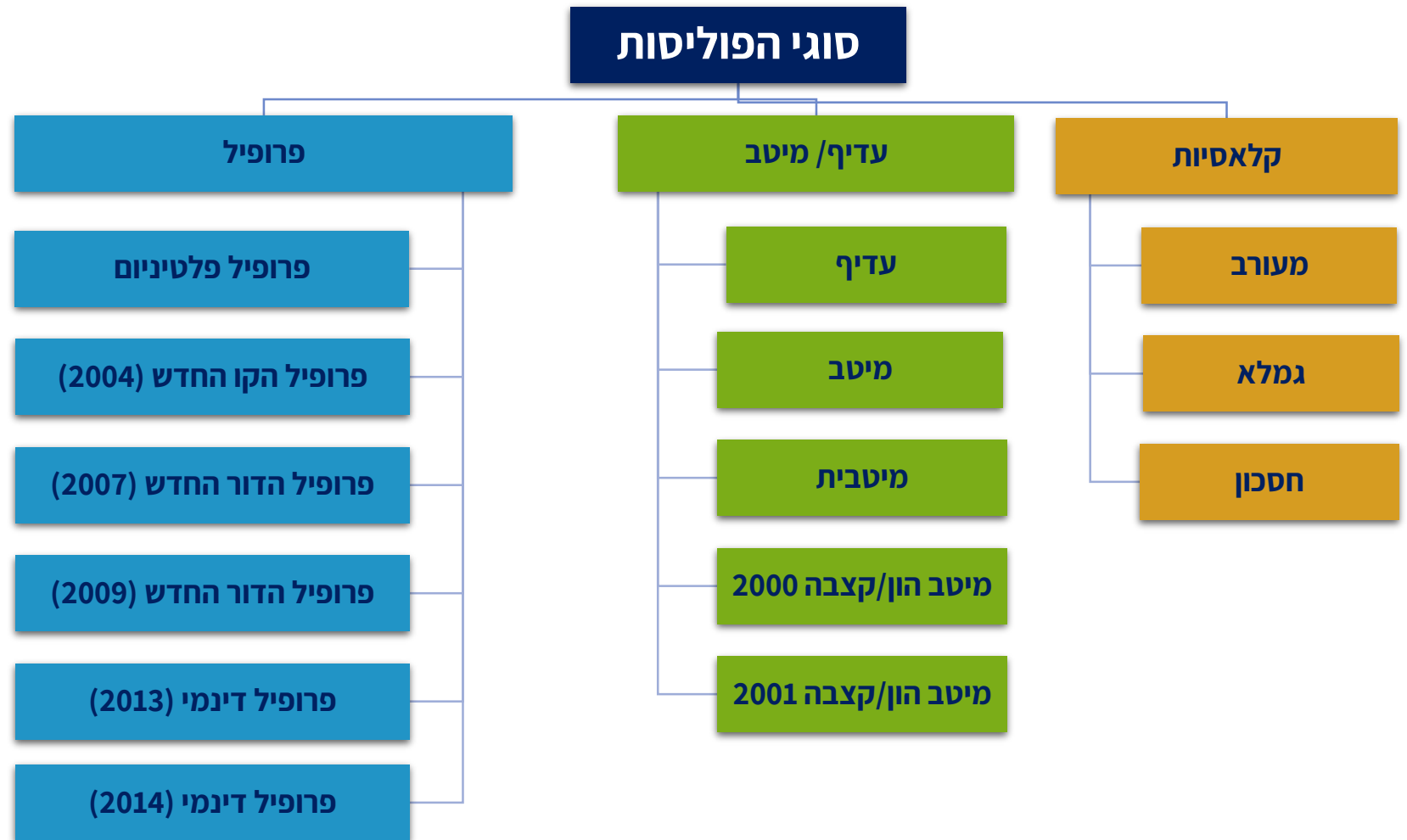
- תוכנית גמישה שמצד אחד משלבת בין ביטוח למקרה מוות (ריסק) וחסכון ומצד שני מנהלת אותם בנפרד
- חלוקה רגילה בין ריסק וחסכון - 75:25, 72:28, 80:20
- מסלולים מיוחדים – סכום ביטוח קבוע, כפולות שכר, מרכיב חסכון נוסף כגון- 90/10, 85/15 וכו'
- מסלולי תשלום הפרמיה: על פי תקבול, צמוד למדד, צמוד לתוספת יוקר, צמוד לתוספת יוקר עד תקרה
- גמישות בעדכוני שכר
- חישוב ערכי פדיון ברמה חודשית
- לפוליסות עדיף/ מיטב שהחלו עד מאי 2001 תום תקופה בהתאם לרשום בהצעה לביטוח ו/או בדף פרטי הביטוח
- אם לא רשום – ללא תום
- פוליסות מיטב שהחלו מיוני 2001 תום התקופה גיל 70

סוגי תוכניות ביטוח

פרופיל

- תוכניות ביטוח אשר הוקמו בשנות ה- 2000 ומאפשרות גמישות ושקיפות בפוליסה
- הפרדה בין רכיבי החיסכון, הסיכון והוצאות/דמי ניהול
- מתן אפשרות להתאים את הכיסויים הביטוחיים בהתאם לבחירת המבוטח
- מתן אפשרות לניהול החיסכון באמצעות מספר מסלולי השקעה עם תשואה יומית (במקום חודשית) והיכולת לשנותם בהתאם לצורך ולבחירת המבוטח.
- אפשרות לייעד את החיסכון שנצבר לאפיק הוני ו/או לאפיק קיצבתי באותה פוליסה (החל מ-2008 הכל קצבתי)

סוגי הפוליסות

דמי ניהול

פרופיל

עד סוף 2003

שיעורי הקצאה

צבירה לכל היותר 1% תלוי מסלול השקעה

עד סוף 2012

פרמיה לכל היותר 13% (יורדים לאורך חיי הפוליסה)

צבירה לכל היותר 2%

2013 והלאה

פרמיה לכל היותר 4%

צבירה לכל היותר 1.05% (תוכניות ששווקו בשנת 2013 עד

1.1% מהצבירה)

דמי הניהול אינם משתנים בהתאם לתשואה
דמי הניהול נגבים מתוך התגמולים והפיצויים
בכל פוליסת פרופיל דמי הניהול שונים
ועל כן יש לבדוק בהעתק הפוליסה.

פוליסות משתתפות ברווחים

דמי ניהול מצבירה 0.6% (קבוע)
דמי ניהול מרווחים 15%
(בשקלול השינוי במדד ההשקעות)
דמי הניהול משתנים בהתאם לתשואה

דמי ניהול מפרמיה- גורם פוליסה
בסכום קבוע שנקבע ע"י הפיקוח
ומוצמד למדד היסודי של הפוליסה

(במידה ופוליסה אינה פעילה אין דמי ניהול
מפרמיה)

דמי הניהול נגבים מתוך התגמולים
בלבד

פוליסות מבטיחות תשואה

דמי ניהול מפרמיה- גורם פוליסה
בסכום קבוע שנקבע ע"י הפיקוח
ומוצמד למדד היסודי של הפוליסה

(במידה ופוליסה אינה פעילה אין דמי ניהול)

מהו מקדם קצבה?

מקדם קצבה קובע את הסכום שישולם למבוטח בגיל פרישה כקצבה חודשית על בסיס החיסכון הצבור באותה עת.

את גובה החיסכון הצבור בתום תקופת הביטוח (לרוב גיל הפרישה) מחלקים במקדם הקצבה, וכך קובעים את סכום הקצבה החודשית שתשולם למבוטח מאותו רגע לכל ימי חייו.

דוגמה:

מבוטח שצבר בחיסכון הפנסיוני שלו 1,000,000 ש"ח, והובטח לו מקדם קצבה של 200, יקבל בשארית חייו קצבה חודשית של 5,000 ₪.

$$\frac{1,000,000}{200} = 5,000$$

לפי החישוב: 5,000 =

ככל שמקדם ההמרה נמוך יותר, גובה [קצבת הגמלא החודשית](#) שצפויה למבוטח תהיה גדולה יותר.

מקדם קצבה כיצד נקבע?

מקדם הקצבה נקבע על סמך 3 מרכיבים

- תוחלת חיים
- תשואה – ריבית תעריפית
- דמי ניהול

המקדם מגלם את צפי החודשים הצפויים לחייו של המבוטח החל מהגיעו לגיל פרישה. לכן, עליה בתוחלת החיים גורמת לעליה במקדם. ככל שהריבית התעריפית שמגולמת במקדם גבוהה יותר, מקדם הקצבה יהיה נמוך יותר.

קיימים 3 מונחים לעניין מקדמי הקצבה בביטוח

- מקדם קצבה מובטח מוחלט (הבטחת תשואה ותוחלת חיים)
- מקדם קצבה המגלם הבטחת תוחלת חיים
- מקדם קצבה לא מובטח

גובה המקדם במרוצת השנים

במהלך השנים, חלו שינויים אקטואריים במקדמים

עלייה בתוחלת חיים, כאמור, עשויה להשפיע על גובה הקצבה. ככל שתוחלת החיים הולכת וגדלה, כך גם גדל מקדם הקצבה והקצבה החודשית תקטן.

בשנות ה-80 גובה המקדם היה 144, המשמעות היא שצבירה של 100,000 ₪ חיסכון תבטיח למבוטח קצבה של כ-700 ₪ בשנות ה-2000 גובה המקדם גדל לסביבות 200, כך שקצבה בצבירה דומה תהיה בגובה של כ-500 ₪. בעבר בתנאי הפוליסה היו מציגים מקדמים לגילאים נבחרים בחלוקה לגבר ואישה. כיום, בנספח לתכנית הקצבה חברות הביטוח צריכות להציג (בטבלה בתנאי הפוליסה) את מקדמי הקצבה המוצעים על ידה, בחלוקה לפי מין וגיל המבוטח בעת התחלת קבלת הקצבה.

נשים מקבלות מקדמי קצבה גבוהים יותר מגברים משום תוחלת החיים הארוכה יותר הצפויה להן.

מקדם קצבה

אחיד לכולם, משתנה או קבוע?

מקדמי הקצבה בשוק אינם אחידים.

בפוליסות ביטוח מנהלים שהופקו לפני 2013, מקדם ההמרה הינו [מקדם מובטח](#) (הנקרא גם "מקדם קצבה מגלם הבטחת תוחלת חיים").

גובה המקדם נקבע כבר ביום ההצטרפות לפוליסה, ומבוסס על לוחות תמותה הנכונים למועד ההצטרפות.

מקדם מובטח אינו ניתן לשינוי, גם כאשר משתנים לוחות תמותה ותוחלת חיים.

מקדם הקצבה בפוליסות ביטוח מנהלים שהופקו לאחר 2013 אינם מובטחים למעט למבוטחים מעל גיל 60 להם קיימת הזכות לקבל מקדם מובטח.

עד 2001 המקדם היה נקבע בהתאם לגיל המבוטח בהתחלת תשלום הקצבה.

החל מ-2001 המקדם נקבע בהתאם לגיל המבוטח בהתחלת תשלום הקצבה ובהתאם לתקופה שחלפה ממועד תחילת שיווק התכנית.

מקדם קצבה

התפתחות המקדמים לאורך השנים

שנת פתיחת הפוליסה

עד דצמבר 1989

1990

ינואר 1991 ועד מאי 2001

יוני 2001 ועד דצמבר 2012

החל מינואר 2013

מקדם

צמודה
למדד

144.2 מקדם קצבה מובטח מוחלט

153.16 מקדם קצבה מובטח (שינוי בריבית)

166.63 מקדם קצבה מובטח (שינוי בריבית)

מעל 200 מקדם קצבה המגלם הבטחת תוחלת חיים

צמודה
לתשואה

(כולל שיעור הגדלה)

מקדם קצבה לא מובטח למבוטחים מתחת לגיל 60

מקדם קצבה

דוגמה בדף פרטי ביטוח עדיף

למבוטח (גבר)		למבוטח (אשה)		
גיל התחלת תשלום הגמלא		גיל התחלת תשלום הגמלא		
70	65	65	60	
68.88	60.01	54.40	47.77	גמלא יסודית
75.63	63.16	56.15	48.60	אפשרות א'
78.06	64.20	56.70	48.85	אפשרות ב'
68.24	57.88	51.99	45.62	אפשרות ג'
				אפשרות ד'

החישוב ייערך על פי גיל המבוטח ובת זוגו.

מקדם קצבה

דוגמה בדף פרטי ביטוח נכון להיום

מקדמים לחישוב הקצבה החודשית היסודית למבוטח על-פי סעיף 4.3.1 א. לתכנית משלמת לקצבר

מסלול לתשלום קצבה חודשית לפי מינימום 240 תשלומים				
אישה		גבר		גיל המבוטח במועד התחלת תשלום הקצבה
שיעור ההגדלה במקדם הקצבה בגין כל שנה שחלפה משנת 2014 עד מועד התחלת תשלום הקצבה	מקדם קצבה לחישוב קצבה חודשית יסודית בשנת 2014	שיעור ההגדלה במקדם הקצבה בגין כל שנה שחלפה משנת 2014 עד מועד התחלת תשלום הקצבה	מקדם קצבה לחישוב קצבה חודשית יסודית בשנת 2014	
0.292%	241.13	0.317%	232.83	60
0.301%	237.19	0.324%	229.05	61
0.310%	233.24	0.331%	225.30	62
0.318%	229.28	0.336%	221.59	63
0.325%	225.33	0.341%	217.93	64
0.331%	221.42	0.344%	214.35	65
0.336%	217.57	0.346%	210.86	66
0.340%	213.80	0.346%	207.50	67
0.341%	210.13	0.344%	204.27	68
0.341%	206.58	0.332%	201.44	69
0.339%	203.19	0.328%	198.46	70
0.335%	199.97	0.322%	195.66	71
0.328%	196.94	0.314%	193.06	72
0.319%	194.12	0.303%	190.67	73
0.307%	191.53	0.291%	188.50	74
0.294%	189.17	0.276%	186.55	75
0.279%	187.06	0.261%	184.82	76
0.262%	185.19	0.243%	183.32	77
0.244%	183.55	0.226%	182.01	78
0.225%	182.15	0.208%	180.89	79
0.206%	180.95	0.190%	179.93	80

תודה

כלכל
ביטוח ופיננסים

כלכל College